

ÖĞRENCİ KİTABI

8. sınıf

Teknoloji ve Tasarım

1. Dönem • Uygulama ve Ürün Çalışmaları • Hazırlık ve Prova • 2026-2027

Uygulama / ürün provası

ChatGPT Image ile üretilmiş kurgu sahne • Ölçekli çizim veya gerçek olay belgesi değildir.

Düşün. Gerekçelendir. Yeniden dene.

BU KİTAPTA

9 uygulama / ürün provası • 3 kolay + 3 orta + 3 zor • konu anlatımı ve hap bilgiler • karma çalışma sayfaları • çözüm ve üretim alanları

Uygulama derslerinde performans öğretmen gözlemiyle değerlendirilir; örnek ürün tek doğru değildir.

Adı soyadı: _____ Sınıfı: _____

KAPSAM VE KULLANIM

Çalışma yolun

KAPSAM

Yürürlükteki önceki program. Resmî tam yazılı senaryosu olmayan derslerde yıllık planın ilk öğrenme alanları temel alınmıştır.

Bu ders için burada uygulama ve ürün çalışmaları sunulmaktadır. Resmî ortak yazılı veya OYSS formu olarak adlandırılmamıştır. Okulun uygulama ve değerlendirme planı esas alınır.

1. Konu anlatımını oku; hap bilgiyi kendi cümlele açıkla.
2. Çalışma sayfalarını çöz ve yanlış düşünceyi düzelt.
3. K1-K3, O1-O3, Z1-Z3 provalarını sırasıyla uygula.
4. Öğretmen kitabındaki açıklama ve puan ölçütleriyle kontrol et.

Kolay/orta/zor sınıflaması amaçlanan düşünme yükünü belirtir; öğrenci pilotuyla ölçülmüş güçlük değildir. Bazı derslerde aynı bağlam farklı sorularla yeniden ele alınır. Formlar eşdeğerliği kanıtlanmış paralel testler değildir.

Öğrenme hedefleri

TT.8.A.1.3 • İhtiyaç, teknoloji ve tasarım

TT.8.A.1.4 • Yenilik ve geri bildirim

TT.8.A.1.5 • Fikirlerin korunması

Kaynak: https://tymm.meb.gov.tr/assets/file/ortaokul-teknoloji-ve-tasarim-dersi-taslak-yillik-planlar_20260903_143251_341.zip

Bu çalışma resmî sınav, OYSS sorusu veya MEB onaylı yayın değildir. Hazırlık etkinliklerindeki çoktan seçmeli ve eşleştirmeli görevler, tam yazılı formunun 100 puanına dahil değildir.

KONU ANLATIMI

Önce kavramı kur

01 / İhtiyaç, teknoloji ve tasarım

Tasarım bir ihtiyacı karşılamak için ölçüt ve sınırlılıklar altında çözüm üretmektir. Teknoloji yalnız elektronik cihazlardan oluşmaz; malzeme ve yöntemler de çözümün parçasıdır.

HAP BİLGİ

İhtiyaç → ölçüt → alternatif → deneme → düzeltme.

Sık hata: Önce ürünü seçip sonra ihtiyaç uydurma.

02 / Yenilik ve geri bildirim

Yenilik, belirli bir bağlamda yarar sağlayan yeni veya iyileştirilmiş çözüm olabilir. Geri bildirim kullanıcı deneyimine dayanır; her öneri otomatik kabul edilmez, amaçla karşılaştırılır.

HAP BİLGİ

Bir değişkeni değiştir, aynı ölçütle yeniden dene.

Sık hata: Sadece rengini değiştirerek işlevsel sorunu çözmüş sayma.

03 / Fikirlerin korunması

Patent buluş, faydalı model belirli koşulları karşılayan teknik buluş, marka ayırt edici işaret, tasarım tescilli ürünün görünümüyle ilişkilidir. Bir fikir için hangi korumanın uygun olduğu ayrıntılı koşullara bağlıdır. Bu etkinlik kavram eşleştirmesidir, tescil garantisi değildir.

HAP BİLGİ

İşlev, görünüm ve ayırt edici ad farklı boyutlardır.

Sık hata: Her fikrin otomatik patent alacağını düşünme.

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEK

Bir soruyu düşünerek çöz

Bir model kullanıcı geri bildirimiyle değiştiriliyor. Hangi karşılaştırma gelişimi en iyi sınar?

SONUÇ

İki sürümü aynı görev ve ölçütlerle denemek

Aynı görev ve ölçütler karşılaştırılabilir kanıt sağlar. Koşullar birlikte değişirse sonuçtaki farkın nedenini ayırt etmek zorlaşır.

KENDİ KONTROLÜN

Verilenler ne? Hangi kavramı kullandım? Varsayımım ne? Sonucumu işlem, metin veya gözlemlerle destekledim mi?

Örneği kapat. Aynı açıklamayı kendi sözcüklerinle yaz.

ÇALIŞMA SAYFASI 1

Seç ve gerekçelendir

Bu bölüm öğretim amaçlıdır; tam prova puanına dahil değildir.

1 / Bir model kullanıcı geri bildirimiyle değiştiriliyor. Hangi karşılaştırma gelişimi en iyi sınar?

- A) İki sürümü aynı görev ve ölçütlerle denemek
- B) Sadece yeni renge bakmak
- C) Eski sürümü hiç gözlemlememek
- D) Her sürümü tamamen farklı koşulda deneyip doğrudan sıralamak

Seçiminin gerekçesi:

---

2 / Bir öğrenci önceki soruda şu seçeneği savunuyor: “Sadece yeni renge bakmak” Bu düşüncenin hatasını açıkla; doğru düşünceyi bir karşı örnek, işlem veya metin kanıtıyla yeniden kur.

ÇALIŞMA SAYFASI 2

Bağlantıyı kur

Aşağıdaki üç konu başlığını, açıklamalarıyla eşleştir. Bir eşleşmeyi kendi örneğinle açıkla.

1. İhtiyaç, teknoloji ve tasarım**2. Yenilik ve geri bildirim****3. Fikirlerin korunması**

A) Patent buluş, faydalı model belirli koşulları karşılayan teknik buluş, marka ayırt edici işaret, tasarım tescilli ürünün görünümüyle ilişkilidir. Bir fikir için hangi korumanın uygun olduğu ayrıntılı koşullara bağlıdır. Bu etkinlik kavram eşleştirmesidir, tescil garantisi değildir.

B) Tasarım bir ihtiyacı karşılamak için ölçüt ve sınırlılıklar altında çözüm üretmektir. Teknoloji yalnız elektronik cihazlardan oluşmaz; malzeme ve yöntemler de çözümün parçasıdır.

C) Yenilik, belirli bir bağlamda yarar sağlayan yeni veya iyileştirilmiş çözüm olabilir. Geri bildirim kullanıcı deneyimine dayanır; her öneri otomatik kabul edilmez, amaçla karşılaştırılır.

Eşleştirmem ve kendi örneğim:

GÖRSEL ÇALIŞMA SAYFASI

Gör, ayır, yorumla

ChatGPT Image ile üretilmiş kurgu sahne • Ölçekli çizim veya gerçek olay belgesi değildir.

Atölye görselinde iki malzeme/biçim ve bir iş birliği davranışı belirle. Görünen düzeni başlangıç kabul ederek farklı bir ürün fikri çiz; iki tasarım kararının amacını açıkla.

UYGULAMA PROVASI

K1 / Kolay

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Okul atölyesi masa düzenleyici tasarlıyor. İhtiyaç: kalemlerin yuvarlanmasını önlemek. Ürün yeniden kullanılan kartonla yapılacak. Bir kullanıcı küçük masada fazla yer kapladığını, diğeri kullanma yönünün anlaşılmadığını söylüyor.

İhtiyacı ve iki başarı ölçütünü yaz.

---

2. SORU • 20 PUAN

İki çözüm eskizi çiz; parçaların görevini yaz.

---

3. SORU • 20 PUAN

Kâğıt/kartonla güvenli bir model üret; nasıl kullanılacağını göster.

---

4. SORU • 20 PUAN

Geri bildirimlerden birine karşılık bir düzeltme öner.

UYGULAMA PROVASI

Devam

5. SORU • 20 PUAN

Ürünün adı ile dış görünümü için ilgili koruma kavramlarını eşleştir.

UYGULAMA PROVASI

K2 / Kolay

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Okul atölyesi kitap tutucu tasarlıyor. İhtiyaç: kitabın sayfasının açık kalmasını sağlamak. Ürün yeniden kullanılan kartonla yapılacak. Bir kullanıcı küçük masada fazla yer kapladığını, diğeri kullanma yönünün anlaşılmadığını söylüyor.

İhtiyacı ve iki başarı ölçütünü yaz.

---

2. SORU • 20 PUAN

İki çözüm eskizi çiz; parçaların görevini yaz.

---

3. SORU • 20 PUAN

Kâğıt/kartonla güvenli bir model üret; nasıl kullanılacağını göster.

---

4. SORU • 20 PUAN

Geri bildirimlerden birine karşılık bir düzeltme öner.

UYGULAMA PROVASI

Devam

5. SORU • 20 PUAN

Ürünün adı ile dış görünümü için ilgili koruma kavramlarını eşleştir.

UYGULAMA PROVASI

K3 / Kolay

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Okul atölyesi sulama hatırlatıcısı tasarlıyor. İhtiyaç: bitkinin bakım zamanını izlemek. Ürün yeniden kullanılan kartonla yapılacak. Bir kullanıcı küçük masada fazla yer kapladığını, diğeri kullanma yönünün anlaşılmadığını söylüyor.

İhtiyacı ve iki başarı ölçütünü yaz.

---

2. SORU • 20 PUAN

İki çözüm eskizi çiz; parçaların görevini yaz.

---

3. SORU • 20 PUAN

Kâğıt/kartonla güvenli bir model üret; nasıl kullanılacağını göster.

---

4. SORU • 20 PUAN

Geri bildirimlerden birine karşılık bir düzeltme öner.

UYGULAMA PROVASI

Devam

5. SORU • 20 PUAN

Ürünün adı ile dış görünümü için ilgili koruma kavramlarını eşleştir.

UYGULAMA PROVASI

01 / Orta

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Okul atölyesi masa düzenleyici tasarlıyor. İhtiyaç: kalemelerin yuvarlanmasını önlemek. Ürün yeniden kullanılan kartonla yapılacak. Bir kullanıcı küçük masada fazla yer kapladığını, diğeri kullanma yönünün anlaşılmadığını söylüyor.

İhtiyaç, ölçüt ve sınırlılığı ayır; iki ölçütü nasıl gözleyeceğini belirt.

---

2. SORU • 20 PUAN

İki alternatif geliştir; işlev ve malzeme bakımından karşılaştır.

---

3. SORU • 20 PUAN

Modelini belirlediğin ölçütü iki kez dene; gözlem tablosu oluştur.

---

4. SORU • 20 PUAN

İki geri bildirime farklı çözümler geliştir; seçimini gerekçelendir.

UYGULAMA PROVASI

Devam

5. SORU • 20 PUAN

Teknik işlev, dış görünüm ve ayırt edici ad için koruma kavramlarını ayır.

UYGULAMA PROVASI

02 / Orta

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Okul atölyesi kitap tutucu tasarlıyor. İhtiyaç: kitabın sayfasının açık kalmasını sağlamak. Ürün yeniden kullanılan kartonla yapılacak. Bir kullanıcı küçük masada fazla yer kapladığını, diğeri kullanma yönünün anlaşılmadığını söylüyor.

İhtiyaç, ölçüt ve sınırlılığı ayır; iki ölçütü nasıl gözleyeceğini belirt.

---

2. SORU • 20 PUAN

İki alternatif geliştir; işlev ve malzeme bakımından karşılaştır.

---

3. SORU • 20 PUAN

Modelini belirlediğin ölçütle iki kez dene; gözlem tablosu oluştur.

---

4. SORU • 20 PUAN

İki geri bildirime farklı çözümler geliştir; seçimini gerekçelendir.

UYGULAMA PROVASI

Devam

5. SORU • 20 PUAN

Teknik işlev, dış görünüm ve ayırt edici ad için koruma kavramlarını ayır.

UYGULAMA PROVASI

03 / Orta

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Okul atölyesi sulama hatırlatıcısı tasarlıyor. İhtiyaç: bitkinin bakım zamanını izlemek. Ürün yeniden kullanılan kartonla yapılacak. Bir kullanıcı küçük masada fazla yer kapladığını, diğeri kullanma yönünün anlaşılmadığını söylüyor.

İhtiyaç, ölçüt ve sınırlılığı ayır; iki ölçütü nasıl gözleyeceğini belirt.

---

2. SORU • 20 PUAN

İki alternatif geliştir; işlev ve malzeme bakımından karşılaştır.

---

3. SORU • 20 PUAN

Modelini belirlediğin ölçütle iki kez dene; gözlem tablosu oluştur.

---

4. SORU • 20 PUAN

İki geri bildirime farklı çözümler geliştir; seçimini gerekçelendir.

UYGULAMA PROVASI

Devam

5. SORU • 20 PUAN

Teknik işlev, dış görünüm ve ayırt edici ad için koruma kavramlarını ayır.

UYGULAMA PROVASI

Z1 / Zor

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Okul atölyesi masa düzenleyici tasarlıyor. İhtiyaç: kalemlerin yuvarlanmasını önlemek. Ürün yeniden kullanılan kartonla yapılacak. Bir kullanıcı küçük masada fazla yer kapladığını, diğeri kullanma yönünün anlaşılmadığını söylüyor.

İki kullanıcının ihtiyacı arasında bir gerilim belirle; ölçülebilir öncelik sırası öner.

---

2. SORU • 20 PUAN

Aynı sınırlılıklar altında iki alternatif üret; birini yarar, maliyet ve kullanıcı deneyimiyle savun.

---

3. SORU • 20 PUAN

Model ile iyileştirilmiş sürümü aynı koşullarda dene; sonucu ve belirsizliği raporla.

---

4. SORU • 20 PUAN

Bir düzeltmenin yeni bir sorun oluşturabileceğini açıkla; ikinci bir denemeyle nasıl kontrol edeceğini planla.

UYGULAMA PROVASI

Devam

5. SORU • 20 PUAN

“Fikrimi çizdim, artık patentim var” iddiasını değerlendir; kaynak ve tasarım katkısını nasıl belgeleyeceğini açıkla.

UYGULAMA PROVASI

Z2 / Zor

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Okul atölyesi kitap tutucu tasarlıyor. İhtiyaç: kitabın sayfasının açık kalmasını sağlamak. Ürün yeniden kullanılan kartonla yapılacak. Bir kullanıcı küçük masada fazla yer kapladığını, diğeri kullanma yönünün anlaşılmadığını söylüyor.

İki kullanıcının ihtiyacı arasında bir gerilim belirle; ölçülebilir öncelik sırası öner.

---

2. SORU • 20 PUAN

Aynı sınırlılıklar altında iki alternatif üret; birini yarar, maliyet ve kullanıcı deneyimiyle savun.

---

3. SORU • 20 PUAN

Model ile iyileştirilmiş sürümü aynı koşullarda dene; sonucu ve belirsizliği raporla.

---

4. SORU • 20 PUAN

Bir düzeltmenin yeni bir sorun oluşturabileceğini açıkla; ikinci bir denemeye nasıl kontrol edeceğini planla.

UYGULAMA PROVASI

Devam

5. SORU • 20 PUAN

“Fikrimi çizdim, artık patentim var” iddiasını değerlendir; kaynak ve tasarım katkısını nasıl belgeleyeceğini açıkla.

UYGULAMA PROVASI

Z3 / Zor

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Okul atölyesi sulama hatırlatıcısı tasarlıyor. İhtiyaç: bitkinin bakım zamanını izlemek. Ürün yeniden kullanılan kartonla yapılacak. Bir kullanıcı küçük masada fazla yer kapladığını, diğeri kullanma yönünün anlaşılmadığını söylüyor.

İki kullanıcının ihtiyacı arasında bir gerilim belirle; ölçülebilir öncelik sırası öner.

---

2. SORU • 20 PUAN

Aynı sınırlılıklar altında iki alternatif üret; birini yarar, maliyet ve kullanıcı deneyimiyle savun.

---

3. SORU • 20 PUAN

Model ile iyileştirilmiş sürümü aynı koşullarda dene; sonucu ve belirsizliği raporla.

---

4. SORU • 20 PUAN

Bir düzeltmenin yeni bir sorun oluşturabileceğini açıkla; ikinci bir denemeyle nasıl kontrol edeceğini planla.

UYGULAMA PROVASI

Devam

5. SORU • 20 PUAN

“Fikrimi çizdim, artık patentim var” iddiasını değerlendir; kaynak ve tasarım katkısını nasıl belgeleyeceğini açıkla.
